

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«СМІЛЯНСЬКИЙ ПРОМИСЛОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
Григорій КОНДРАТЕНКО
«20» 05 2025

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

у Відокремленому структурному підрозділі
«Смілянський промислово-економічний фаховий коледж Черкаського
державного технологічного університету»

РОЗГЛЯНУТО

Навчально-методичною радою
коледжу

протокол № 8
від «20» 05 2025

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (далі – Положення) у Відокремленого структурного підрозділу «Смілянський промислово-економічний фаховий коледж Черкаського державного технологічного університету» (далі – Коледж) розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права» та інших нормативно-правових актів, з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в виконанні письмових робіт; підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.2. Положення розроблено з метою підвищення якості здобуття освіти, формування навичок коректної роботи з джерелами інформації, активізації самостійності та виявлення індивідуальності при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил; з метою запобігання плагіату в письмових роботах здобувачів освіти (зокрема дипломних роботах фахового молодшого бакалавра) усіх форм навчання та педагогічних працівників Коледжу.

1.3. Плагіат - опублікування авторської роботи або його частини в незміненому або видозміненому вигляді, включаючи опублікування перекладу іншомовного твору або його частини, під іменем особи, яка не є автором цього твору.

1.4. Визначення понять:

1.2.1. Автор - фізична особа, результатом творчої праці якої є представлений твір (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

1.2.2. Здобувачі освіти - особи, які навчаються у закладі освіти на певному рівні освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

1.2.3. Твір - інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному web-сайті Коледжу (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, автореферат, дипломна робота, курсова робота чи проект, реферат, есе, контрольна робота, тощо).

1.2.4. Оприлюднення (розкриття публіці) твору - здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

1.2.5. Плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про

авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

1.2.6. Плагіат академічний - навмисне відтворення здобувачем освіти у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора.

1.5. Різновиди плагіату:

- видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;
- копіювання значної частини чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;
- представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;
- компіляція - створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.
- Цитата - порівняно короткий уривок з наукового, методичного або будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження, зафіксувати аналогічні рішення для подальшої модернізації, продемонструвати попередні результати досліджень інших авторів або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2 ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ

2.1. Педагогічні працівники Коледжу, співробітники, що здійснюють методичну діяльність, здобувачі освіти всіх рівнів та форм навчання, беруть на себе відповідальність щодо коректної роботи із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загально прийнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених в цьому положенні.

2.2. Всі методичні праці педагогічних працівників та здобувачів освіти підлягають публікації в репозиторії Коледжу.

2.3. З метою стимулювання здобувачів освіти усіх форм навчання до самостійного виконання письмових робіт у Коледжі є обов'язковими такі заходи:

- ✓ захист курсових та дипломних робіт здійснюється публічно;
- ✓ результати наукових досліджень систематично заслуховуються на засіданнях циклових комісій, науково-методичних семінарах, засіданнях дискусійних столів.

2.4. Профілактика плагіату в Коледжі здійснюється шляхом:

- ✓ навчання здобувачів освіти грамотному викладенню своїх думок та правилам цитування;
- ✓ ознайомлення здобувачів освіти з науковою етикою та етичними проблемами, що виникають в процесі наукового дослідження;

✓ пояснення здобувачам освіти, що творча робота має бути індивідуальною, унікальною, а також повністю розкривати задану тему за передбаченим планом;

✓ забезпечення освітнього процесу великим вибором тематик з вузькою і актуальною специфікою, що дозволить значно зменшити відсоток плагіативних робіт;

✓ забезпечення поетапної звітності, оскільки однією з причин плагіату є неправильно організований час на виконання творчого завдання.

✓ проведення тематичних виховних бесід відповідної тематики для здобувачів освіти;

✓ запровадження в рамках дисциплін «Українська мова за професійним спрямуванням» занять із вивчення вимог до написання письмових робіт та акцентування на принципах самостійності роботи над письмовими завданнями різних видів, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань;

✓ поновлення методичних рекомендацій щодо правильного використання та оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;

✓ обов'язкова перевірка курсових та дипломних робіт на предмет академічного плагіату;

✓ створення електронного репозитарію курсових та дипломних робіт.

2.5. Система профілактики та виявлення академічного плагіату поширюється на всіх учасників освітнього процесу у Коледжі.

2.6. Здобувачі освіти та їх керівники несуть особисту відповідальність за дотримання академічної доброчесності.

3 ПЕРЕЛІК РОБІТ ТА ПОРЯДОК ЇХ ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

3.1. В Коледжі перевірки на академічний плагіат підлягають курсові, дипломні проєкти (роботи). Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють керівники робіт, автори праць.

3.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду керівникам письмових робіт. Керівник письмової роботи несе відповідальність за передачу роботи на проведення перевірки роботи на наявність плагіату.

3.3. Здобувачі фахової передвищої освіти коледжу, які не згодні з висновком про наявність плагіату в дипломному проєкті (роботі), курсовому проєкті (роботі), мають право звернутися до комісії з питань академічної доброчесності або навчально-методичної ради із письмовою заявою про проведення повторної перевірки письмової роботи на академічний плагіат.

3.4. Роботи, що підлягають перевірці на плагіат, надаються автором (авторами) в електронному вигляді у представлених форматах: .doc, .docx, .rtf. Електронний варіант письмової роботи надається повністю, включаючи титульний аркуш та всі додатки.

3.5. Перевірку робіт на унікальність та наявність в них плагіату можливо проводити за допомогою програм:

✓ Turnitin (стилізовано як turnitin) — це онлайн-сервіс, по виявленню

подібностей, який належить американській компанії Turnitin, LLC, яка є дочірнім підприємством Advance Publications. Програмне забезпечення Turnitin перевіряє роботи на унікальність за допомогою власного алгоритму, порівнюючи їх з певними базами даних робіт. Програма здійснює перевірку на основі власних баз даних, та академічних баз даних, із якими Turnitin має ліцензійні угоди.

✓ Etxt Antiplagiat - програма для перевірки унікальності тексту, яка дозволяє провести детальний аналіз тексту і визначити оригінальність статті в процентному співвідношенні. Etxt Antiplagiat має також он-лайн версію для перевірки коротких текстів до 5000 знаків

✓ інші за вибором керівника роботи.

3.6. Положенням встановлюються такі показники оригінальності текстів:

✓ текст вважається оригінальним (висока унікальність) - понад 70%.

Робота претендує на оцінку «відмінно».

✓ оригінальність задовільна (середня унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела - 60%-70%. Робота не може претендувати на оцінку «відмінно».

✓ оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела - 40%-60%.

✓ оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела - менше 40%.

3.7. Перевірка роботи на плагіат завершується прийняттям цикловою комісією одного із рішень:

✓ «допустити до захисту» – перевірка на плагіат завершена; робота автоматично завантажується до бази даних;

✓ «повернути на доопрацювання» – через незначні перевищення порогового коефіцієнту роботу не буде додано до бази даних, але здобувач освіти має можливість усунути недоліки в роботі й подати її на повторну перевірку одноразово;

✓ «не допустити до захисту» – робота не приймається до захисту через порушення академічної доброчесності.

3.8. Наявність помилок у роботі не повинна перевищувати межу 20%.

3.9. У випадку типових дипломних та інших проєктів межа максимального збігу з однією роботою не повинна перевищувати 50%. Класифікацію робіт здійснює керівник та підтверджує це на засіданні циклової комісії.

3.10. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

✓ власними назвами;

✓ індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, що досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела тощо;

✓ усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;

✓ належним чином оформлені цитування;

✓ самоцитування - фрагменти тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах.

3.11. При наданні керівнику письмової роботи студенти, письмові роботи

яких підлягають перевірці системою, заповнюють і підписують заяву за встановленою формою, якою підтверджується факт відсутності в письмовій роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, та факт про інформованості про можливу відповідальність у випадку виявлення плагіату. Відмова у належному заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою недопущення письмової роботи до захисту.

3.12. Після проведення перевірки письмової роботи на академічний плагіат складається відповідний висновок, який надається автору (авторам). Висновок (довідка) надається автору (авторам) у письмовому вигляді та обов'язково додається до письмової роботи при її подачі до розгляду (захисту). При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (спеціальність), вид роботи (проєкту) та її унікальність.

3.13. Під час підготовки файлу роботи заборонено використовувати будь-які методи обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат, як-от:

- ✓ заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення;
- ✓ заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту (наприклад, заміна кириличних букв «АаВЕеІіКМНОоРрСсТуХх» на відповідні латинські і навпаки);
- ✓ вставка додаткових текстових символів, які візуально не видимі.

4 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1. У разі виявлення академічного плагіату в роботах здобувачі освіти несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства.

4.2. Педагогічні працівники, що публікують методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

4.3. Здобувачі освіти несуть відповідальність за подання письмової роботи для перевірки системою, у порядку визначеному даним Положенням.

4.4. Науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту.

4.5. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у творах здобувача освіти (на підставі довідки), науковий керівник попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання, а у разі незгоди автора - інформує службовою запискою завідувача відділення, на якому навчається студент.

4.6. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у працях (на підставі довідки), циклова комісія попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до друку та відправку матеріалів на доопрацювання.

5 ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

5.1. У випадку незгоди з висновком (довідкою) автор має право у

триденний термін з моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я заступника директора з навчальної роботи.

5.2. Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується розпорядженням заступника директора з навчальної роботи та з найбільш досвідчених та авторитетних викладачів (загальний склад не більше 5 осіб). Секретарем комісії призначається працівник навчальної частини Коледжу.

5.3. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження заступника директора з навчальної роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

5.4. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у декілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів.

5.5. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, твір якої розглядається апеляційною комісією.

5.6. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату (компіляцій) у творах здобувачів освіти зберігаються у навчальній частині.

6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення поширюється на всі структурні підрозділи Коледжу.

6.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

Заява
щодо перевірки курсового (дипломного) проєкту
на академічний плагіат та її оригінальність

Я, _____ (ПІБ), студент
(ка) _____ курсу спеціальності _____ група
_____ надаю згоду на перевірку свого наукової проєкту під шифром
« _____ »

щодо академічного плагіату за допомогою інтернет-системи
<https://cherkasystate.turnitin.com/>. Додатково повідомляю, що за результатами
проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів
у наданому проєкті не міститься елементів академічного плагіату та рівень
оригінальності роботи є допустимим. У випадках використання прямих
запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні покликання.
Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах.
Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

ДОВІДКА

про перевірку курсової роботи на наявність плагіату

Автор роботи: _____

Назва роботи: _____

Відділення: _____

Освітньо-професійна програма: _____

Керівник роботи: _____

Результати перевірки: робота перевірена програмою
<https://cherkasystate.turnitin.com/>, відсоток схожості становить ___ %

Максимальний збіг з одним документом: ___ %

Висновок: _____

Відповідальна особа _____
(підпис) (ПІБ)

Дата: « ___ » _____ 20__ р

Рішення:

_____ допустити до захисту

_____ повернути на доопрацювання

_____ не допустити до захисту

Голова циклової комісії _____
(підпис) (ПІБ)